

Németh Dezső, Németh Albert ny. székelyudvarhelyi pénzügyigazgató derék fia, ki az érettségi vizsga sikeres letétele után a mérnöki pályán a legszebb remények között indult el útjára, hirtelen és váratlanul a spanyol nátha áldozatává esett. Még föl sem száradtak a szülői szemekben a könnyek, amelyekkel egy másik szépreményü fiúk elhunytát siratják s ime máris újabb mély seb esett érzékeny szívükön. De a szülők mellett vesztés az unitárius egyház és az egész magyar társadalom, amelynek egy jövőbeli reményteltjes oszlopa omlott porba. A gyászoló szülők fájdalomban igaz részvétellel osztozunk s a vigasztalást a jó Isten gyógyító kezéből kérjük és várjuk.

Özv. Schiller Jánosné szül. Konradt Jozefine életének 78-ik, özvegységének 12-ik évében 1927. évi február hó 11-én Kolozsvárt elhunyt. Balászfalván férje mellé helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Türkösy Sámuel, a kolozsvári egyházközség lelkes és buzgó kebli tanácsosa anyósát gyászolja.

Ürmösy Jenőné, Ürmösy Jenő ny. vasuti főfelügyelő áldott lelkü neje, hosszas szenvedés után 1927. február 10-én Kolozsvárt elhunyt. Halálát férje mellett nevelt leánya siratja. Emléke áldott, nyugalma legyen csendes!

Kovács Iluska, Kovács Lajos brassói lelkész 19 éves leánya, a budakeszi Erzsébet-szanatóriumban 1927. febr. 10-én meghalt. A leányálmok valóra váltak. A boldogság után epe-dő lélek megszabadult a földi romlandó sárháztól s elszállott oda, ahol örök tavasz virul. A könnyes szemekkel utána néző apának és testvéreknek azt üzeni vissza: Ne sirassatok engemet!

Derzsi Balogh Károly ny. kir. ítélő táblai bíró, élete 84-ik, boldog házassága 25-ik évében február 26-án Kolozsvárt hosszas szenvedés után elhunyt. Földi életében az igazságot osztogatta, most elment, hogy a saját igazságát vegye át a mennyei Atya kezéből. Nyugalma legyen csendes.

Az Unitárius Irodalmi Társaság Választmányi ülése.

Az U. I. T. választmánya február hó 21-én, *Ferencz József* püspök úr elnöklete mellett, a püspöki lakásban népes ülést tartott, amelynek tárgya az E. K. T. 1690—926 számú felhívása folytán az elemi és gimnáziumi vallási tankönyvek revíziója volt. Az elemi iskola 1 és 2 osztályában hosszú időn keresztül sikerrel használt *Boros György*: „Jó gyermek könyve“ című tankönyv utolsó kiadása is elfogyott. Mivel azonban Régeni Áron tanító afia is ez osztályok számára még évekkkel ezelőtt írt volt „Szív és lélek“ címen egy vezérkönyvet, melyet E. K. T. szintén elfogadott, a Választmány azt javasolja, hogy mind a két munka adassék ki egy gyakorlati vallástanítókból álló három tagú bizottságnak, hogy az állapítsa meg, hogy melyik használható nagyobb sikerrel a vallás-erkölesi nevelés kezdő fokán. A 3. 4. és 6. osztály tankönyveinek is a hiányait megállapította, amelyek egy újabb kiadásnál pótolandók lesznek. Az 5-ik osztály tankönyve jelenleg sajtó alatt van. A 7-ik osztályra nézve az a Választmány javaslata, hogy az legyen előkészítés a konfirmációra a *Ferencz József* kátéja alapján.

A gimnáziumi tankönyvekre vonatkozólag a Választmány javaslata ez: Az I. g. o. tankönyve a tantervnek megfelelően átdolgozandó. A II-ik osztály tankönyve egészen újra irandó. A III-ik oszt. számára a tantervnek megfelelő új könyv irandó, amelyre különben már megbízást kapott az E. K. T-től *Vári Albert* vallástanárr. A IV. és V. osztályok tankönyvei megfelelők. A VI. osztályé a változott viszonyok szerint átdolgozandó. A VII. osztályé sem felel meg a tantervnek, de erre nézve a Választmány várakozó álláspontot javasol, amíg a legújabb középiskolai reform kialakul. A VIII. g. o. tankönyvét megfelelőnek itéli a Választmány.

Gondnoki és esperesi értekezlet. A fő- és felügyelő gondnokoknak korábban megindított értekezlete a folyó évben február 9-én volt, amelyre már az esperesek is meghívást kaptak. Azonban tudomásunk szerint közülök csak egy jelent meg. Az értekezlet az egyházi életbe mélyen belevágó több rendbeli nagyfontosságú kérdést tett ez úttal is megbeszélés tárgyává amelyekről folyóiratunk következő számában részletesen beszámolunk.

Filep Gyula és Filep Jenő emlékalapítvány. Kegyeletes és példát adó módon örökítette meg özv. Filep Gyuláné úrnő, iklandi lakós, elhunyt férjének és a haretéren hősi halált halt fiának emlékét, amidőn férje, Gyula és fia Jenő, emlékére a kolozsvári Unitárius Kollégium főgimnáziumánál egyenként 10.000 lej alapítványt tett azzal a rendeltetéssel, hogy évi kamatjövedelmének 10%-a tőkésíttessék, 90%-a pedig minden évben két szegénysorsú, jómagaviseletű és jóltanuló székely unitárius tanuló segélyezésére fordíttassék.

Isten áldása legyen a nemes szívű adakozón, megszentelő kegyelme örködjék a megboldogultak fölött.

A Keresztény Magvető melléklete. Folyóiratunk jelen számához mellékeljük Márkos Albert főgimnáziumi tanárnak „Nagyajtai Kovács István“-ról írott kítünő tanulmányát. Előfizetőink e mellékletet ingyen kapják; bolti ára 20 lej.

Templomjáró és templomon kívüli vallásosság. Nemcsak nálunk nem járnak templomba, hanem Európában mindenütt, ahol keresztények vannak. S mert ez így van, természetesen nemcsak nálunk, hanem más országokban is keresik e jelenség okát. Hosszú lenne felsorolni a tapasztalásokat. Itt csupán egy németországi lutheránus lelkész dolgozatát említem, melyben a többek között ez olvasható: „Tévedés azt gondolni hogy csak a templomba járás jelent vallásosságot. Vallásos egyletekben részt venni; a belmisszió munkáját végezni; a családban istenes életet élni — — mind vallásosság. Van tehát templomjáró és templomon kívüli vallásosság. Hogy a vallásosság általában hol nyilvánul meg, az nem fontos, a fődolog nem az, hogy okvetlenül templomban imádkozzunk, hanem az, hogy életünk legyen vallásos. S a pap? Minden pap legyen egyházközségének Jézus Krisztusa, hogy a hívek az ő példájából tanulják megszeretni, megbecsülni és utánozni a keresztény vallásos életet. Nem az a fontos, hogy a pap szépen tudjon prédikálni, hanem az a fontos, hogy mintaszerű életével másokban is vágyat tudjon kelteni a vallásos élet iránt“.

Mussolini a fászcizmusról. Az olasz miniszterelnök közelebbről kihallgatáson fogadta egyik világlapnak tudósítóját s rendkívül érdekes kijelentéseket tett előtte a fászcizmusról, melyekből néhányat ide írunk.

A nők választójoga — úgymond Mussolini — sem nem veszedelmes, sem nem fontos. Azt meg is lehet adni, nem is, a világ azzal sem jobb, sem rosszabb nem lesz. Nem a választói jog megadása vagy meg nem adása a fontos, hanem az a fontos, hogy a nők is, meg a férfiak is fegyelmezni tudják magukat; tudjanak eszményekért élni, s ha kell, akár meghalni.

A fászcizmus az emberiséget abból a zsákutcából akarja kivezetni, ahova az u. n. modern állami élet juttatta. A modern állam a liberálizmus jelszavával nagy emberek számára gyerekszobát csinált e világból.

A liberálizmus az állam életében olyan, mint aminőnek a parlamentekben láttuk: az embereket egymásra szabadította, kik „az ország házában“ duhajkodtak, mint a betyárok; feleseltek egymással, mint a részegek; tevékenységük a szószátyárságban s a mindenkori kormány munkájának szándékos megnehezítésében állott. Ugyan e szimptomák mutatkoztak a liberális társadalmi életben, hol az erkölcsöket meglazította, a tőkét a munka ellen heccelte; az egyházban, honnan előbb kiűzte a keresztények Istenét, aztán a papokat s a híveket egymásra uszította. A liberálizmus megzavarta a közbékét, felforgatta a jó rendet, haragot, gyűlölködést hozott oda, ahova szeretet, béke és munka való.

Nem liberális parlamentárizmus kell az államéletbe, hanem szigorú fegyelem, amely az egész népet egy cél, egy eszmény szolgálatába állítja.

A fászcizmus ma még csak pártprogram, katonás fegyelem társadalmi testületben. De ez csak átmenet. A fászcizmus tovább akar menni ennél: életforma és életcél akar lenni. — a bátor élet, mely kész a jót komolyan akarni és valóban eszeledni s amely meri megvetni a rosszat, legyen bár az sokak előtt még annyira is kedves. Az igazi fászcizmus nem szervezet, nem hatalom és nem párt. Az igazi fászcizmus a legkomolyabb önfegyelmezés egy öntudatos, jól megfontolt s a leghelyesebben megválasztott (nem önzőn egyéni, hanem) társadalmi léte céljában érdekében.

A „bosszúálló“ Isten. Azt olvassuk egy külföldi lapban, hogy egy budapesti héber tudós, Donath Benjamin rájött arra, hogy az ótestamentomnak „bosszúálló“ Istene tulajdon-

képen a latin Vulgata bibliának hibás fordításából került a köztudatba. Az eredeti héber szöveg szerint a zsidó Isten nem bünteti meg az atyák vétkeit az utódokban, hanem az atyák vétkeit enyhítő körülményül tudja be az utódoknál. Felfedezésének híre eljutván Rómába, a vatikáni bibliakutató testület, mely jelenleg épen a Vulgata szövegébe becsúsztott fordítási hibák kimutatásával foglalkozik, Donathot Rómába hívta. Donath Rómába utazván, ott a testesült elnöke, Garquet kardinális és referense, Quentin püspök előtt a vatikáni könyvtár gazdag bibliai kéziratgyűjteménye alapján adta elő argumentumait. Garquet kardinális, ki perfektül tud héberül, erre tényleg elismerte, hogy a megnevezett bibliai passzus kétértelmű. Donath azt hiszi, hogy neki sikerül végérvényüleg kiküszöbölni a bibliából ezt a tévesen belekerült kifejezést.

A főtiszt. püspök úr és a főtiszt. asszony betegek. Lapunk zártakor szomorúsággal halljuk, hogy a főtiszt. püspök úr és felesége a jelenleg országszerte járványos influenzában megbetegedtek. Kezelőorvosuk, dr. Gyergyai Árpád, azt hiszi, hogy betegségük könnyebb természetű.

Amilyen szomorúsággal halljuk e hirt, épen oly szeretettel kívánjuk, hogy az Isten minél előbb adja vissza egészségüket.

Czupor András C. F. R. állomás főnök életének 52-ik évében hosszas szenvedés után február 26-án Boréven elhunyt. Porait Torockón helyezték örök nyugalomra. Egy szép család fenntartó oszlopa omlott porba, kinek legfőbb boldogsága volt az övéiért való áldozat. Emléke áldott, nyugalma legyen csendes.

Ergebnisse der Untersuchungen

Die vorliegenden Untersuchungen sind im Wesentlichen von dem Zweck bestimmt, die Wirkung der verschiedenen Faktoren auf die Entwicklung der Pflanzen zu untersuchen. Die Ergebnisse sind in den folgenden Tabellen dargestellt.

Die Tabelle I zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Düngemitteln. Die Tabelle II zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Pflanzensorten. Die Tabelle III zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Pflanzendichten. Die Tabelle IV zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Pflanzensorten und Düngemitteln.

Die Tabelle V zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Pflanzensorten und Düngemitteln.

Die Tabelle VI zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Pflanzensorten und Düngemitteln.

Die Tabelle VII zeigt die Ergebnisse der Versuche mit verschiedenen Pflanzensorten und Düngemitteln.

Az Unitárius Irodalmi Társaság (Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium).

CÉLJA: az unitárius irodalomnak és történelemnek s általában a tudománynak unitárius szellemben való művelése, az unitárius hívek közművelődésének előmozdítása.

TAGJAI: tiszteleti, levelező, alapító és rendes tagok. A tiszteleti és levelező tagokat a Társaság választja.

Alapító tag lehet, ki egyszersmindenkorra 500 lej tagsági díjat befizet.

Rendes tag lehet, ki évente 100 lej tagsági díjat befizet.

A belépést legegyszerűbb postai levelező lapon, vagy az unitárius lelkészek útján jelenteni az elnökségnek.

ESZKÖZEI: A Társaság vándorgyűléseket tart; kiadja a **Keresztény Magvető** c. 3 havi folyóiratot, valamint **Az Unitárius Irodalmi Társaság Szakkönyvtárát** és az **Unitárius Könyvtárt**; eredeti és fordított tudományos műveket bocsát közre; segélyez az unitárius közművelődést előmozdító minden tudományos, szépirodalmi és művészi törekvést.

CIME: Unitárius Irodalmi Társaság, Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

Dr. Ferenczy Géza,

egyházi főgondnok,
igazgató.

Ferencz József,

unitárius püspök,
elnök.

Dr. Boros György, Dr. Gál Kelemen, Vári Albert,

egyházi főjegyző,
alelnök.

főgimn. tanár,
alelnök.

főgimn. tanár,
alelnök.

Dr. Borbély István,

kollégiumi igazgatótanár,
főtájtár.

Hadházy Sándor,

egyházi pénztárnok,
pénztárnok.

Kovács Kálmán,

püspöki titkár,
ellenőr.